

Pastu transliteráció / Transliteration of Pashto

Írás / Writing: *Módosított arab / Modified Arabic*

Használat / Using: *Afganisztán (hivatalos) / Afghanistan (official)*

Nyugat- és Északnyugat-Pakisztán (beszélt) / West- & Northwest-Pakistan (spoken)

A betűk / The Letters

Szövegbeli alakok / Contextual forms			Név / Name	IPA ^{1.0}	DIN 31635 ^{2.0}	ALA-LC ^{3.0}	BGN/ PCGN ^{4.0}	ASP ^{5.0}	WT ^{6.0}
Szóvégi / Final	Szóközépi / Medial	Szóeleji / Initial							
	ل	ل / ل	ʾalef	[ɑ], [ʔ] ^{1.1}	ʾ / ā ^{2.1}	-, a, ā ^{3.1}	-, ā ^{4.1}	ʾ, ā ^{5.1}	ʾ, a, ā ^{6.1}
ب	ب	ب	be	[b]	b	b	b	b	b
پ	پ	پ	pe	[p]	p	p	p	p	p
ت	ت	ت	te	[t]	t	t	t	t	t
ټ	ټ	ټ	te	[t̪]	ṭ	ṭ	t̪	t̪	ṭ
ث	ث	ث	se*	[s]	s	ṣ	ṣ	ṣ	s
ج	ج	ج	jim	[d͡ʒ]	j	j	j	ǰ	j
چ	چ	چ	če	[t͡ʃ]	č	ch	ch	č	č
ح	ح	ح	he*	[h] / [x] ^{1.2}	ḥ	ḥ	ḥ	ḥ	h
خ	خ	خ	xe	[x]	x	kh	kh	x	x
ځ	ځ	ځ	ce	[t͡ʃ] / [s]	c	ś	ts	c ^{5.2, 5.3} / s ^{5.4, 5.5}	ś
څ	څ	څ	zim	[d͡ʒ] / [z]	ž	ž	dz	j ^{5.2, 5.3} / z ^{5.4, 5.5}	ž
د		د	dāl	[d]	d	d	d	d	d
ډ		ډ	ḍāl	[d̪]	ḍ	ḍ	ḍ	ḍ	ḍ
ذ		ذ	zāl*	[z]	ž	ž	ž	ž	ž
ر		ر	re	[r]	r	r	r	r	r
ړ		ړ	re	[ɽ], [ɽ] ^{1.3}	ɽ	ɽ	ɽ	ɽ̌	ɽ
ز		ز	ze	[z]	z	z	z	z	z
ژ		ژ	že	[ʒ] / [d͡ʒ]	ž	zh	zh	ž ^{5.2, 5.3, 5.4} / j ^{5.5}	ž
ږ		ږ	že / ġe	[ʒ] ^{1.4} / [j] ^{1.5} / [g] ^{1.6}	ž ^{2.2} / ġ ^{2.3}	žh	žh	ž ^{5.2} / ž ^{5.3} / ġ ^{5.4} / ġ ^{5.5}	ğ
س	س	س	sīn	[s]	s	s	s	s	s
ش	ش	ش	šīn	[ʃ]	š	sh	sh	š	š
ښ	ښ	ښ	šin / xīn	[ʃ] ^{1.4} / [ç] ^{1.5} / [x] ^{1.6}	š ^{2.2} / x ^{2.3}	šh	sh	š ^{5.2} / š ^{5.3} / x ^{5.4} / x ^{5.5}	š̌
ص	ص	ص	šwād*	[s]	š	š	š	š	s
ض	ض	ض	žwād*	[z], [d̪]	ž	z	z	z	z
ط	ط	ط	ṭwe*	[t̪]	ṭ	ṭ	ṭ	ṭ	t̪
ظ	ظ	ظ	zwe*	[z]	ž	ž	ž	ž	ž
ع	ع	ع	ʿayn*	[ʔ]	ʿ	ʿ	ʿ	ʿ	ʿ
غ	غ	غ	ğayn	[ɣ]	ğ	gh	gh	ɣ	ğ
ف	ف	ف	fe*	[f] / [p] ^{1.7}	f	f	f	f	f
ق	ق	ق	qāf	[q] / [k]	q	q	q	q	q

Szövegbeli alakok / Contextual forms			Isolált / Isolated	Név / Name	IPA ^{1.0}	DIN 31635 ^{2.0}	ALA-LC ^{3.0}	BGN/ PCGN ^{4.0}	ASP ^{5.0}	WT ^{6.0}
Szóvégi / Final	Szóközépi / Medial	Szóeleji / Initial								
ک	ڪ	ک	ک	kāf ^{***}	[k]	k	k	k	k	k
گ	گ	گ	گ	gāf ^{***}	[g]	g	g	g	g	g
ل	ل	ل	ل	lām	[l]	l	l	l	l	l
م	م	م	م	mīm	[m]	m	m	m	m	m
ن	ن	ن	ن	nūn	[n]	n	n	n	n	n
ڼ	ڼ	ڼ	ڼ	ṇūn	[ɳ]	ṇ	ṇ	ṇ	ṇ	ṇ
	و		و	wāw	[w], [u], [o]	w, ū, o ^{2.4}	w, ū, o, aw, u ^{3.2}	w	w	w, ú, o ^{6.2}
ه	ه	ه	ه	gərda he	[h]/[ʔ], [a], [ə]	h, a, ə ^{2.4}	h	h	h	h, a, ə ^{6.2}
ي	ي	ي	ي	klaka ye	[j], [i]	y, i ^{2.4}	y, ī	y, ī	y, ī	í, y ^{6.2}
پ	پ	پ	پ	pasta ye ^{***}	[e]	e	e	ē	e	e
ع	-	-	ع	nārīna ye ^{***}	[ai], [j] ^{1.8}	ay, y ^{2.4}	ay, y ^{3.2} , á ^{3.3}	ay, y	ay, y	ay
ع	-	-	ع	ḫəžīna ye ^{***}	[əi]	əy	əy	ēy	əy	ēy
ئ	ئ	ئ	ئ	fāliya ye ^{***}	[əi], [j] ^{1.9}	əy, y ^{2.4}	əy, y ^{3.2}	ēy	əy, y	ēy

* Tíz betű, ق ف ع ط ظ ض ص ح ذ ث, csak idegen, főleg arab eredetű szavakban fordul elő. Közülük nyolc, ع ط ظ ض ص ح ذ ث, nem jelöl különleges pastu fonémát, ki-ejtésük megegyezik más létező fonémával. / Ten letters, ق ف ع ط ظ ض ص ح ذ ث, appear only in loanwords which are mostly of Arabic origin. Eight of these, ع ط ظ ض ص ح ذ ث, represent no additional phonemes of Pashto, and their pronunciation merges with other phonemes.

** Igen gyakori, hogy a ک és a ڪ betűket rendre ك és گ betűkkel helyettesítik. / It is also common to write the letters ک and ڪ as ك and گ respectively.

*** Informális szövegekben a ع valamint a ي, ی, és a ئ betűket néha a ے, betűre cserélik, különösen a *Khyber Pakhtunkhwa* régióban. / In informal texts, ع as well as ي, ی, and ئ are sometimes replaced by the letter ے, especially in *Khyber Pakhtunkhwa*.

Ligatúrák / Ligatures

Szövegbeli alakok / Contextual forms			Isolált / Isolated	Név / Name	IPA ^{1.0}	DIN 31635 ^{2.0}	ALA-LC ^{3.0}	BGN/ PCGN ^{4.0}	ASP ^{5.0}	WT ^{6.0}
Szóvégi / Final	Szóközépi / Medial	Szóeleji / Initial								
لا			لا	lāmalef	[laː]	lā	lā	lā	lā	lā

Magánhangzók és diftongusok / Vowels and diphthongs

Magánhangzókat a pastu írás általában nem jelöl az ا, az و és a ع kivételével. Az alábbi táblázatban szereplő jelek opcionálisak, leginkább tudományos és oktató jellegű szövegekben szerepelnek. — In general, vowels are not recognized by the Pashto orthography, except the ا, the و and the ع. In the following table the signs are optional in writing, only occurs in scientific and learning materials.

Szövegbeli alakok / Contextual forms			Isolált / Isolated	Név / Name	IPA ^{1.0}	DIN 31635 ^{2.0}	ALA-LC ^{3.0}	BGN/ PCGN ^{4.0}	ASP ^{5.0}	WT ^{6.0}
Szóvégi / Final	Szóközépi / Medial	Szóeleji / Initial								
ا	ا	ا	ا	fathah	[ɑ]	a	a	a	a	a
و	و	و	و	ḍammah	[u]	u	u	u	u	u
ي	ي	ي	ي	kasrah	[i]	i	i	i	i	i
ا	ا	ا	ا	fathah alif	[ɑː]	ā	ā	ā	ā	â
ا	-	-	-	fathah alif maqṣūrah	[ɑː]	ā	á	ā	ā	â
و	و	و	-	ḍammah wāw	[uː]	ū	ū	ū	ū	ú
ي	ي	ي	-	kasrah ye	[iː]	ī	ī	ī	ī	í

Egyéb jelek / Other signs

Jel / Sign	Név / Name	IPA ^{1.0}	DIN 31635 ^{2.0}	ALA-LC ^{3.0}	BGN/PCGN ^{4.0}	ASP ^{5.0}	WT ^{6.0}
ء	hamzah	[ʔ]	-, ’	– ^{3.4} , ā ^{3.5} , * ^{3.6}	-, ’	ə ^{5.6} , ’	ĕ, ’
آ	maddah	[a:]	ā	ā ^{3.1}	ā ^{4.1}	ā ^{5.1}	ā ^{6.1}
ا	tanwīn	[an]	an	an ^{3.7}	an	an	an
و	tashdid	-	-	– ^{3.8}	– ^{4.2}	– ^{5.7}	– ^{6.3}
و	sokūn	-	– ^{2.5}	– ^{3.9}	– ^{4.3}	– ^{5.8}	– ^{6.4}

Jegyzetek / Notes

Általános megjegyzések:

- Ahol több átírási verzió van jegyzetjelölés nélkül, ott a kiejtés határozza meg az átírást. — Where more versions are for romanization without notes, the pronunciation gives the right romanization form.
- Az idegen eredetű neveket általában az átadó nyelv átírása szerint írjuk át. — The foreign names are usually romanized by romanization system of original language.
- A perzsa relációs utótagot magánhangzók után *-i*-vel, mássalhangzók után *-yi*-vel írjuk át mindegyik rendszerben. — The Persian relational suffix romanized as *-i* following a vowel or as *-yi* following a consonant in all romanization systems.

1.0 International Phonetic Alphabet (IPA): IPA Chart, International Phonetic Association, 2005.

(<http://www.langsci.ucl.ac.uk/ipa/ipachart.html>)

- Szó elején ا (alif maddával) jelöli a hosszú /a/ hangot (pl. آس – *ās*), és ا (alif) jelöli a /ʔ/ mássalhangzót (pl. اسلام – *ʾislām* vagy *islām*). Szó belsejében és végén ا jelöli a mássalhangzót követő hosszú /a/ hangot (pl. كال – *kāl*; és نيا – *nyā*). — In the beginning of a word, ا (alif with madda) represents the long vowel /a/ (e.g. آس – *ās*), and ا (alif) represents the consonant /ʔ/ (e.g. اسلام – *ʾislām* or *islām*). In the middle or end of a word, ا represents the long vowel /a/ which is following a consonant (e.g. كال – *kāl*; and نيا – *nyā*).
- A ح /h/ betűt egyre inkább nem ejtik szó végén, pl. اصلاح mindig [is'la]-ként ejtendő. — ح /h/ tends to be omitted in pronunciation when at the end of a word, e.g. اصلاح is always pronounced as [is'la].
- A و betű /w/ hangot jelöl nem szótagvégi pozícióban; szó végi helyzetben pedig /ɰ/-et. — The letter و represents /w/ if it is not at the final position of a syllable; if it is final, it represents /ɰ/.
- A déli nyelvjárásban. — In the southern dialect.
- A központi nyelvjárásban. — In the central dialect.
- Az északi nyelvjárásban. — In the northern dialect.
- Az /f/ ف fonéma csak idegen eredetű szavakban fordul elő, kiejtése gyakorlatilag megegyezik a /p/ پ betű ejtésével. — The phoneme /f/ ف occurs only in loanwords. It tends to merge with /p/ پ.
- Az ي az /ai/ fonémát jelöli, ha mássalhangzó után áll (pl. لاري – *largay*), magánhangzó után viszont /j/-t jelöl (pl. دوي – *duy*). — ي represents /ai/ when it is following a consonant (e.g. لاري – *largay*), and represents /j/ when it is following a vowel (e.g. دوي – *duy*).
- A ي betű magánhangzó után a /j/ hangot jelöli, pl. جدائي – *judāyi*. Gyakori, hogy a ي betűn a hamzát a betű jobb oldalán felülre írják – ئي. — The letter ي represents /j/ after a vowel, e.g. جدائي – *judāyi*. It is also common to write ي with the hamza over the right side of the letter – ئي.

2.0 DIN 31635. Information und Dokumentation - Umschrift des arabischen Alphabets für die Sprachen Arabisch, Osmanisch-Türkisch, Persisch, Kurdisch, Urdu und Paschtu. Deutsche Institut für Normung (DIN) – Norm 31635, 2011-07

(<http://www.nabd.din.de/cmd?artid=140593750&bcrumblevel=1&contextid=nabd&subcommitteeid=54749615&level=tpl-art-detailansicht&committeeid=54738855&languageid=de>)

- Szó elején ا (alif maddával) jelöli a hosszú /a/ hangot (pl. آس – *ās*), és ا (alif) jelöli a /ʔ/ mássalhangzót (pl. اسلام – *ʾislām*). Szó belsejében és végén ا jelöli a mássalhangzót követő hosszú /a/ hangot (pl. كال – *kāl*; és نيا – *nyā*). — In the beginning of a word, ا (alif with madda) represents the long vowel /a/ (e.g. آس – *ās*), and ا (alif) represents the consonant /ʔ/ (e.g. اسلام – *ʾislām*). In the middle or end of a word, ا represents the long vowel /a/ which is following a consonant (e.g. كال – *kāl*; and نيا – *nyā*).
- A déli nyelvjárásban. — In the southern dialect.
- A központi és északi nyelvjárásban. — In the central and northern dialect.
- Átírása a kiejtéstől függ. — Romanization belongs to pronunciation.
- Nem írjuk át, mássalhangzók közti magánhangzó hiányára utal. — Not romanized; marks absence of the vowel.

3.0 ALA-LC. Romanization Tables: Transliteration Schemes for Non-Roman Scripts. Randal K. Barry (ed.). American Library Association/Library of Congress, 1997.

(<http://lcweb.loc.gov/catdir/cpsol/roman.html>)

- Szó elején ا (alif maddával) jelöli a hosszú /a/ hangot (pl. آس – *ās*), és ا (alif) jelöli a /ʔ/ mássalhangzót, amit nem írunk át (pl. اسلام – *islām*), vagy rövid /a/ hangot jelöl (pl. آتة – *atāh*). Szó belsejében és végén ا jelöli a mássalhangzót követő hosszú /a/ hangot (pl. كال – *kāl*; és نيا – *nyā*). و és ي előtt nem írjuk át (pl. اول – *awwal*, ايليس – *eshal*). — In the beginning of a word, ا (alif with madda) represents the long vowel /a/ (e.g. آس – *ās*), and ا (alif) represents the

- consonant /ʔ/ (e.g. اسلام – *islām*) or short vowel /a/ (pl. آتہ – *atāh*). In the middle or end of a word, ِ represents the long vowel /a/ which is following a consonant (e.g. کال – *kāl*; and نیا – *nyā*). Before و and ی not romanized (e.g. اول – *awwal*, ایشال – *eshal*).
- 3.2 Átírása a kiejtéstől függ. — Romanization belongs to pronunciation.
- 3.3 Arab eredetű szavak végén a hosszú /a/ hangot jelöli (pl. مصطفى – *Muṣṭafā*). Egyébként átírása a kiejtéstől függ. — In the end of an Arabic loanword, represents long vowel /a/ (e.g. مصطفى – *Muṣṭafā*). Otherwise the romanization belongs to pronunciation.
- 3.4 Szó elején a ء-t nem írjuk át. — In initial position, ء is not represented in romanization.
- 3.5 A peshawari ortográfiában a szó végi ء-ra írt ء-t, ami egy rövid magánhangzót jelöl, a-val írjuk át (pl. نه – *nah*). — In the orthography of Peshawar, ء when written over final ء indicates the short vowel romanized a (e.g. نه – *nah*).
- 3.6 Szó közben és végén a ء-t 'val írjuk át. Lásd még: ئ. — In medial and final position, ء is represented with ' . See: ئ.
- 3.7 Tanwīn (ً), amely arab szavakban fordul elő az utolsó szótagban, an-nal írjuk át. A tanwīn általában ِ (alif) betűvel jár együtt, amit azonban nem írjuk át. — Tanwīn (ً) occurs in words of Arabic origin and represents a final syllable which is romanized *an*. Tanwīn is usually associated with ِ (alif), which is not represented in romanization.
- 3.8 A tashdīd esetén megkettőzzük a mássalhangzót (pl. اول – *awwal*). — Tashdīd is represented by doubling the letter or digraph concerned (e.g. اول – *awwal*).
- 3.9 Nem írjuk át, mássalhangzók közti magánhangzó hiányára utal. — Not romanized; marks absence of the vowel.
- 4.0 **BGN/PCGN. Romanization System for Pashto. United States Board on Geographic Names and the Permanent Committee on Geographical Names for British Official Use, 1968 (2006 Revision).**
(<http://www.un.org/depts/dhl/maplib/ungegn/session-1/misc/joint-rules.pdf>)
- 4.1 Szó elején ِ (alif maddával) jelöli a hosszú /a/ hangot (pl. آس – *ās*), és ِ (alif) jelöli a /ʔ/ mássalhangzót, amit nem írunk át (pl. اسلام – *islām*). Szó belsejében és végén ِ jelöli a mássalhangzót követő hosszú /a/ hangot (pl. کال – *kāl*; és نیا – *nyā*). و és ی előtt nem írjuk át (pl. اول – *awwal*, ایشال – *eshal*). — In the beginning of a word, ِ (alif with madda) represents the long vowel /a/ (e.g. آس – *ās*), and ِ (alif) represents the consonant /ʔ/ (e.g. اسلام – *islām*). In the middle or end of a word, ِ represents the long vowel /a/ which is following a consonant (e.g. کال – *kāl*; and نیا – *nyā*). Before و and ی not romanized (e.g. اول – *awwal*, ایشال – *eshal*).
- 4.2 A tashdīd esetén megkettőzzük a mássalhangzót (pl. اول – *awwal*). — Tashdīd is represented by doubling the letter or digraph concerned (e.g. اول – *awwal*).
- 4.3 Nem írjuk át, mássalhangzók közti magánhangzó hiányára utal. — Not romanized; marks absence of the vowel.
- 5.0 **A Standard Pashto. D. N. MacKenzie, Bulletin of the School of Oriental and African Studies, University of London, Vol. 22, No. 1/3 (1959), 231-235.**
(<http://www.khyber.org/publications/026-030/standardpashto.shtml>)
- 5.1 Szó elején ِ (alif maddával) jelöli a hosszú /a/ hangot (pl. آس – *ās*), és ِ (alif) jelöli a /ʔ/ mássalhangzót, amit 'fal írunk át (pl. اسلام – *'islām*). Szó belsejében és végén ِ jelöli a mássalhangzót követő hosszú /a/ hangot (pl. کال – *kāl*; és نیا – *nyā*). — In the beginning of a word, ِ (alif with madda) represents the long vowel /a/ (e.g. آس – *ās*), and ِ (alif) represents the consonant /ʔ/, which romanized with ' (e.g. اسلام – *'islām*). In the middle or end of a word, ِ represents the long vowel /a/ which is following a consonant (e.g. کال – *kāl*; and نیا – *nyā*).
- 5.2 A délnyugati (*Kandahar*) nyelvjárásban. — In the south-western (*Kandahar*) dialect.
- 5.3 A délkeleti (*Quetta*) nyelvjárásban. — In the south-eastern (*Quetta*) dialect.
- 5.4 A északnyugati (központi *Ghilzai*) nyelvjárásban. — In the north-western (Central *Ghilzai*) dialect.
- 5.5 A északkeleti (*Yusufzai*) nyelvjárásban. — In the north-eastern (*Yusufzai*) dialect.
- 5.6 A peshawari ortográfiában a szó végi ء-ra írt ء-t, ami egy rövid magánhangzót jelöl, a-val írjuk át (pl. نه – *nah*). — In the orthography of Peshawar, ء when written over final ء indicates the short vowel romanized a (e.g. نه – *nah*).
- 5.7 A tashdīd esetén megkettőzzük a mássalhangzót (pl. اول – *awwal*). — Tashdīd is represented by doubling the letter or digraph concerned (e.g. اول – *awwal*).
- 5.8 Nem írjuk át, mássalhangzók közti magánhangzó hiányára utal. — Not romanized; marks absence of the vowel.
- 6.0 **WT. Wiktionary standard transliteration for Pashto**
(https://en.wiktionary.org/wiki/Wiktionary:Pashto_transliteration)
- 6.1 Szó elején ِ (alif maddával) jelöli a hosszú /a/ hangot (pl. آس – *ās*), és ِ (alif) jelöli a /ʔ/ mássalhangzót, amit 'fal írunk át (pl. اسلام – *'islām*), vagy rövid /a/ hangot jelöl (pl. آتہ – *'atēh*). Szó belsejében és végén ِ jelöli a mássalhangzót követő hosszú /a/ hangot (pl. کال – *kāl*; és نیا – *nyā*). و és ی előtt nem írjuk át (pl. اول – *'awwal*, ایشال – *'eshal*). — In the beginning of a word, ِ (alif with madda) represents the long vowel /a/ (e.g. آس – *ās*), and ِ (alif) represents the consonant /ʔ/ (e.g. اسلام – *'islām*) or short vowel /a/ (pl. آتہ – *'atēh*). In the middle or end of a word, ِ represents the long vowel /a/ which is following a consonant (e.g. کال – *kāl*; and نیا – *nyā*). Before و and ی not romanized (e.g. اول – *'awwal*, ایشال – *'eshal*).
- 6.2 Átírása a kiejtéstől függ. — Romanization belongs to pronunciation.
- 6.3 A tashdīd esetén megkettőzzük a mássalhangzót (pl. اول – *'awwal*). — Tashdīd is represented by doubling the letter or digraph concerned (e.g. اول – *'awwal*).
- 6.4 Nem írjuk át, mássalhangzók közti magánhangzó hiányára utal. — Not romanized; marks absence of the vowel.